

Ryggmärgsbråck, barn och vuxna, behandlingsriktlinje dietist

Dietisternas behandlingsriktlinjer vid ryggmärgsbråck

Ryggmärgsbråck

Ryggmärgsbråck är en medfödd skada i ryggmärgen som ofta leder till fysisk funktionsnedsättning. Ryggmärgsbråck uppstår under tredje eller fjärde graviditetsveckan. I Sverige föds varje år mellan 15 och 25 barn med ryggmärgsbråck. Orsaken är inte helt klarlagd, men en del är den gravidas näringstillstånd och därför är folsyra rekommenderat inför en graviditet och fram till tolfte graviditetsveckan. Genetiska orsaker är mer ovanligt.

Symtom på ryggmärgsbråck: förlamning i benen, svaga muskler, nedsatt känsel, påverkan på urinblåsa och tarm, hydrocefalus och hjärnskador. Personer som föds med ryggmärgsbråck utvecklar lätt överkänslighet mot latex. Läs mer om symtom på 1177.

Ryggmärgsbråck omfattar inte bara nedsättning i rörelseförmågan utan påverkar flera andra funktioner. Ett vanligt problem är ett lågt energibehov som kan medföra övervikt. Undernäring kan förekomma vid komplikationer av sjukdomen.

Behandlingens syfte

Förebygga och behandla malnutrition och säkerställa optimalt energi- och näringsbehov. Livskvalitet.

Samverkande parter

Förutom patientens medverkan i nutritionsbehandling är ett samarbete med anhöriga, habiliteringsteam, övriga vårdgivare, assistenter med flera viktigt.

Nutrition

Nutritionsproblem vid ryggmärgsbråck:

- Övervikt
- Malnutrition
- Undervikt
- Förstoppning

Mål med nutritionsbehandlingen

Målet med nutritionsbehandlingen är att:

- Motverka malnutrition.
- Göra individuella nutritions mål tillsammans med dietist.
- Ge kunskap och verktyg för att nutritionen ska fungera i vardagen.

Metod

Dietisten bedömer energi- och näringsbehov.

Många behöver uppföljning och stöd under lång tid eftersom personer med ryggmärgsbråck kan ha svårt att t.ex. behålla uppmärksamhet och ta egna initiativ.

Pedagogiskt material, t.ex. bilder på livsmedel och portionsstorlekar.

Patientinformation

Informationsblad bra mat: http://intra.rjl.se/info_files/infosida51340/Bra_mat.pdf

Omfattning

Individuellt antal besök och/eller telefonkontakter.

Referenser

- Nordiska näringsrekommendationer, NNR
- <https://xn--ryggmrgsskada-ffb.se/vikt-kost/>
 - Mat, vikt och hälsa för dig med ryggmärgsskada, 2019 NutriNord_SCI™, Stiftelsen Spinalis, Anna-Carin Lagerström
 - Mat och hälsa, livsstilsboken
- Nationella medicinska riktlinjer vid ryggmärgsbräck, Margareta Dahl & Inger-Marie Isacson 2016
<https://snpf.barnlakarforeningen.se/wp-content/uploads/sites/4/2014/11/sextonmmcnutrition.pdf>
- 1177 Ryggmärgsbräck <https://www.1177.se/Jonkopings-lan/sjukdomar--besvar/hjarna-och-nerver/nerver/ryggmargsbrack/>